

ruimen. Van marktpartijen wordt verwacht dat zij actief met de omgeving communiceren om draagvlak te krijgen voor herontwikkeling. Wijsmuller verwacht dat de herontwikkeling van de oude toren van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een prachtig voorbeeld gaat worden. Projectontwikkelaar Heijmans doet dit voor de nieuwe eigenaar, Syntrus Achmea; er komen 15.000 m² voor de Leidse Universiteit (als huurder), een

begane grond met horeca, 132 huurwoningen en 38 koopwoningen.

Wat betreft hergebruik en herontwikkeling is er in Den Haag een wereld te winnen. De wethouder is er vol enthousiasme aan begonnen.

Eveline Blitz, werkgroep Stadsbeeld @Stadsgroen

Het Groen van Loosduinen

De Gemeente heeft in haar visie voor het wijkgroen van het stadsdeel Loosduinen dezelfde uitgangspunten en doelstelling opgesteld als voor de Haagse Hout, namelijk de ruimtelijke kwaliteit en sociale veiligheid verbeteren en de onderhoudskosten verlagen. Dit was aanleiding om ook in Loosduinen op 'veldbezoek' te gaan en te kijken hoe het stadsgroen ervoor staat en wat de nieuwe visie zou kunnen brengen.

We begonnen in Houtwijk, een wijk met veel groen, verdeeld over twee buurtparkjes en diverse groene routes. Deze routes zijn uitlopers van de parkjes tot in de woonbuurten, zodat een parkje altijd via een groene route te bereiken is. Het buurtparkje `De Kleine Hout` bevat een openbaar recreatieterrein waarin geleidelijk extra voorzieningen zijn aangebracht zoals een omheind

kunstgras voetbalveldje, een omheind kleuterspeeltuintje, een kabelbaan en een rollerskatebaan. Het zag er redelijk goed onderhouden uit. De rest van het parkje, dat qua afmeting royaal aandeed, maakte een rommelig onderhouden indruk. Het door de gemeente ingezette beleid van beperkt en goedkoop onderhoud is duidelijk zichtbaar. De paden met zogeheten half-verharding zijn

Cantateplein

bij de tegenwoordige overvloedige regenval vaak ontoegankelijke modderpaden. Veel brandnetels! Als totaal maakt dit wijkpark toch een goede indruk.

In het oude Loosduinen, het voormalige tuindersdorp, hebben we het Cantateplein bezocht. Dit plein is onlangs opnieuw ingericht met speel mogelijkheden voor alle categorieën jeugd. Twee zaken vallen in positieve zin op. Ten eerste is het midden van het plein omheind, wat hinder door bromfietsen en scooters voorkomt. Ten tweede is er een vorm van toezicht en een kleine accommodatie voor de toezichthouder. Een goede vorm van beheer! Het plein maakt verder een nog kale indruk. De wel erg dunne boompjes lijken kwetsbaar. Wij vernamen dat de moeders van de kinderen die van het plein gebruik maken liever wat meer speeltoestellen willen. Hopelijk wordt het groen wat uitbundiger. Meer kleur zou mooi zijn.

In de Componistenbuurt hebben we een blik geworpen op de Richard Wagnerlaan. Een mooie

singel die er goed onderhouden uitziet. Deze singel gaf een prachtig uitzicht op de duinen. Inderdaad gaf, want een op zich fraaie en grote boom op het talud nabij de Laan van Meerdervoort neemt het zicht op de duinen geheel weg. Is dit nu slecht onderhoud of hebben de medewerkers van Stadsbeheer niet door wat de bedoeling van de singel is? Hoe het ook zij, er is nu natuurlijk een dilemma: de boom laten staan, of weghalen en de zichtlijn herstellen. Hopelijk wordt met deskundig snoeien nog een goede oplossing verkregen.

De Notenbuurt, heeft ook een plein als centrum, het (jawel) Notenplein. Ook dit plein scoort niet op het punt van uitbundig en fraai groen. Toch doet het niet onaangenaam aan. Het probleem is meer dat het op twee gedachten hinkt: is het nu een plantsoen of een plein? Er staan nog een paar oudere fraaie bomen, er ligt gras waarop gevoetbald en gespeeld kan worden. Een brede rij struiken en half hoge hekken omzomen het plein. Het ziet er redelijk goed onderhouden uit, maar het is vlees noch vis. Bij een opknapbeurt in het kader

Richard Wagnerlaan met zicht belemmerende boom.

Notenplein

van de visie wijkgroen valt te vrezen dat de aanwezige kwaliteiten het niet gaan redden!

Als laatste hebben we het Abrikozenplein bezocht. Niet helemaal stadsdeel Loosduinen, maar we waren nu toch in de buurt. Het eerste wat ons opviel was dat omwonenden het hek rond het plein dankbaar als fietsenstalling gebruiken. Niet fraai maar kennelijk een broodnodige voorziening. Wat de plannen van de gemeente zijn is onbekend, als ze al bestaan. Het plein is binnen de hekken ingericht als speelveld en speelplaats met verschillende soorten bankjes. Er wordt goed gebruik van gemaakt. Er staan ogenschijnlijk willekeurig geplaatste oude bomen. Kennelijk nog resten van een vorige inrichting. Deze bomen geven toch een zekere beschutting aan het plein. Alleen in de hoek bij de Pompoenstraat is sprake van enige tuinaanleg die er best leuk uitziet. Bij een toekomstige opknapbeurt moet toch een duidelijk thema gevolgd worden; nu is ook dit plein een verzameling van resten en ad hoc ideeën.

De algemene indruk van het bezoek aan het stadsdeel Loosduinen is dat het onderhoud matig is. Nadrukkelijk vasthouden aan het

oorspronkelijk ontwerp of duidelijker kiezen voor een thema is zeer wenselijk om de kwaliteit van het groen te verbeteren. De sociale veiligheid lijkt nergens een zo groot probleem dat het de voorgenomen struikroverij rechtvaardigt.

Ruud Voskuil, werkgroep Stadsbeeld & Stadsgroen

Abrikozenplein